

[Rahbæk Møller]

plads, kan få tilbudt en deltidsstudieplads uden SU, og de skal selv betale omkostningerne. Hvis de så klarer sig godt her, kan de senere få tilbudt en rigtig uddannelsesplads.

Det kan kun ses som et forsøg på ad bagdøren at indføre amerikanske tilstande med deltagerbetaling. Det er synd, for selve tanken om at indføre deltidsstudier for voksne med mulighed for at blive heltidsstuderende er god. Tanken ligger helt i forlængelse af de tanker om åbne universiteter, som diskuteres i disse år, men ministeren risikerer ved sin fremfærd at forgifte en god idé.

Ministeren gør en del ud af det særlige beskæftigelsesproblem for humanister, men ministeren glemmer at fortælle, at disse problemer til dels er selvskabte. Den høje ledighed skyldes i det væsentlige to forhold. Det ene er det faldende antal unge under gymnasieuddannelse, det forhold vil jeg ikke gøre ministeren personligt ansvarlig for. Det andet forhold er, at der simpelt hen ikke ansættes humanister en række steder, hvor der er god brug for dem, og det er ministerens ansvar. Som eksempel kan jeg nævne, at Det Danske Handelskammer for nylig udtrykte ønske om et væsentlig større islet af humaniora i uddannelserne på handelshøjskolerne. Vi kan også i forbindelse med diskussionen om den faldende kvalitet af ingeniøruddannelserne nævne, at de amerikanske ingeniørskoler, der altid fremhæves som positive eksempler, alle sammen har humanistiske fakulteter, og at den væsentlige del af forklaringen på deres bedre kvalitet er, at de netop ikke er snævre tekniker miljøer. Der er brug for humaniora i vores samfund, men dette behov kommer ikke til udtryk på grund af den siddende regeringens had til humaniora.

Alt i alt må det konstateres, at regeringen ikke har nogen løsning på de problemer, som de manglende uddannelsespladser skaber.

Til gengæld foreslår ministeren nye optagelsesregler, herunder afskaffelse af point for erhvervsarbejde. Denne ændring kan vi tilslutte os. Det nuværende system har indlysende udspillet sin rolle, men ændringen af optagelsesreglerne løser ikke de fundamentale problemer.

Ministeren omtaler også styrelses- og ledelsesproblemerne på de højere læreanstalter. Det er jo karakteristisk, at selv om ministeren selv er begyndt at tale om selvforvaltning, har han været en ivrig deltager i den hetz, som borgerli-

ge kræfter gennem årene har ført mod den lov, der som en af de få love her i landet netop indebærer reel selvforvaltning på læreanstalterne med deltagelse af alle grupper. Jeg tror også, at der nu er behov for at se på, om styrelsesforholdene bør justeres efter den udvikling, der er sket siden lovens vedtagelse. Bl.a. har det stadig stigende antal løst ansatte forskere og TAP'ere gjort det til et stort problem, at deres indflydelse efter styrelsesloven er tilfældig og i øvrigt forskellig fra institution til institution. Det er også et problem, at den stadig voksende gruppe licentiatstuderende ikke har nogen plads i styrelsesloven, men sagen er, at det i høj grad er den borgerlige hetz mod styrelsesloven og dens selvforvaltning, der forhindrer, at nogen har turdet røre ved problemstillingen.

Det bør i den forbindelse også nævnes, at når institutionerne beskyldes for ikke at kunne tilpasse sig nye tider på grund af styrelsesloven, er det for smed at rette bager. Det er i langt højere grad den stadig tættere styring fra Direktoratets side og de stadige nedskæringsrunder, der har vanskeliggjort styringen. Der er eksempler på, at institutioner netop har omprioriteret for at skaffe ressourcer til nye og påtrængende aktiviteter, og når ressourcerne var fundet ved nedskæringer andre steder, blev de fundne ressourcer pludselig fjernet udefra som led i en nedskæringsrunde. De stadig færre egne midler, det stadig stigende antal puljer og fonde, som pengene skal søges fra, har heller ikke gjort styringen lettere. Det er da også karakteristisk, at det netop er disse forhold og ikke styrelsesloven, som rektorerne retter opmærksomheden på i deres brev til ministeren.

Ministeren omtaler også behovet for at effektivisere studierne, men her er der gjort noget for nylig. Der er nemlig gennemført en SU-reform, der kraftigt forbedrer de studerendes muligheder for at koncentrere sig om studierne. Men her er det karakteristisk, at når der endelig bliver gjort noget, der faktisk løser et problem, så sker det ikke på ministerens initiativ, men tværtimod mod hans stemme.

Denne redegørelse er i sig selv bevis på, at vi har en regering, der ikke evner og ikke ønsker at løse problemerne.

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for redegørelsen, som lægger op til en bred debat om de vi-